

REFERAT

fra

(6/2017)

SSF's hovedstyrelsesmøde

**tirsdag den 21. november 2017, kl. 18.30,
i Bøglund Forsamlingshus, Flensburger Str. 29, Bøglund**

Delegerede: Tine Bruun Jørgensen, Georg Buhl, Bjørn Egeskjold, Annemarie Erichsen, Jörn Fischer, Kirsten Futtrup, John Hardon Hansen, Niels-Jørgen Hansen, Gitte Hougaard-Werner, Elsbeth Ketelsen, Margret Mannes, Preben K. Mogensen, Petra Mohr, Annette Neumann, Gerd Pickardt, Knud Ramm-Mikkelsen, Karen Scheew, Steen Schröder, Maren Schultz, Kirsten Vognsen Weiß, Karsten Weber

Andre: Ilwe Boysen, Jens A. Christiansen, Kay von Eitzen, Bernd Engelbrecht, Jette Hanisch, Peter Hansen, Marike Hoop, Holger Johannsen (Flensborg Avis), Nina Lemcke, Ingrid Munnecke, Michael Oetzmann, Kerstin Pauls, Lars Petersen, Karen Rettig, Klaus Stausbøll, Lars Thomsen, Dorthe Weis Salchow, Fred Witt

Afbud: Frauke Alberts, Kim Andersen, Tine Andresen, Nadine Baumann-Petersen, Erik Fredens, Henrik Hansen, Povl Leckband, Lars Nielsen,

Referent: Referat og optagelse på bånd, JAC/jh

Dagsorden:

1. Spørgetid for medlemmer af foreningen, jvf. vedtægternes § 12, stk. 7
2. Mødet åbnes – beslutningsdygtighed jvf. § 6
3. Valg af dirigent
4. Referat fra den 19. september 2017
5. Fastlæggelse af den endelige dagsorden
6. Formandens beretning
7. Nyt fra SSF's udvalg
8. Amtskonsulenternes årlige indberetninger om det danske arbejde i Sydslesvig
9. Godkendelse af revideret forretningsorden for hovedstyrelsen

10. Valg af SSFs repræsentanter til Samrådet
11. Eventuelt
12. Evt. lukket møde

Formanden byder velkommen med en særlig velkomst til journalist Holger Johannsen fra Flensborg Avis.

Ingrid Munnecke er formand for SSF og næstformand for SSW i Bøglund. Bøglund Forsamlingshus blev bygget i 1986. Der sker meget i distriktet og huset: Der er bestyrelsesmøder hver første onsdag og ældreeftermiddage hver sidste onsdag i måneden, om mandagen afholdes danskkurser med Christiane. I februar har man generalforsamling, i marts lotto med op til 70 deltagere. Ældreklubben har været på udflugt med Humanitært Udvalg til Duvenstedt og deltaget i ældreeftermiddagen på Slesvighus i september. 2 gange om året er der møde i menigheden, til høstgudstjenesten i oktober var der 25 deltagere. Påskebasar er også et fast punkt. Distriktsudflugten gik i år til Mandø med 15 deltagere. Hver tirsdag afholdes hobbyklub. I november deltog distriktet i en lottoaften i Skovby, første gang man arbejdede sammen. I år holdtes for første gang årsmøde, ellers har det været afholdt i Strukstrup. Huset er egentlig for lille til også at have et FD-orkester, men de deltog alligevel og overnattede i huset. Den 30. november er der dekoaften. Julefrokosten afholdes normalt i huset, men i år spiser man andebryst i Dörpskroog i Mårkær. Den 10. december er der julefest. Distriktet har sammen med Skovby og Danevirke venskabsforbindelse med Viborg/Silkeborg og har et godt samarbejde med distrikterne Mårkær, Skovby og Danevirke.

1. Spørgetid for medlemmer af foreningen, jvf. vedtægternes § 12, stk. 7

Der er ingen spørgsmål.

2. Mødet åbnes – beslutningsdygtighed jvf. § 6

Mødet åbnes. Der er 20 stemmeberettigede hovedstyrelsesmedlemmer til stede, og hovedstyrelsen er dermed beslutningsdygtig.

3. Valg af dirigent

Steen Schröder foreslås og vælges som mødeleder.

Mødelederen takker for valget og konstaterer, at mødet er rettidigt indvarslet og lovligt.

4. Referatet fra den 19. september 2017

Referatet godkendes uden bemærkninger.

5. Fastlæggelse af den endelige dagsorden

Den udsendte dagsorden følges med et punkt under "Lukket møde".

6. Formandens beretning

Forbundspræsidentens besøg i Flensborg

Den 5. oktober besøgte forbundspræsidenten Frank-Walter Steinmeier FUEN. Der var afsat en halv time til at orientere forbundspræsidenten om organisationen FUEN og projektet Mindretallenes Hus i Nørregade 78.

Til stede ved mødet var FUEN's præsident Loránt Vince, vicepræsident Dieter Küssner, bypræsident Swetlana Krätzschmar, overborgmester Simone Lange, BDN's formand og generalsekretær samt undertegnede med SSF's generalsekretær.

På sit to dages besøg i Slesvig-Holsten blev forbundspræsidenten ledsaget af ministerpræsident Daniel Günther.

Det var Dieter Küssners opgave at informere Steinmeier om projektet Mindretallenes Hus. Det projekt, som Dieter selv sammen med vores generalsekretær fik en vision om tilbage i 2008.

Forbundspræsidenten tilkendegav sin uforbeholdne moralske støtte til projektet. Som Tysklands tidligere udenrigsminister har han naturligvis et godt kendskab til Europas og verdens brændpunkter, som ofte skyldes konflikter mellem mindretal og flertal. Derfor var han heller ikke sen til at erkende, hvilket bidrag Mindretallenes Hus kan yde mht. at formidle, bevare og sikre fred i verden.

Efter mødet på FUEN's forkontor, C.C. Petersens tidligere forretning, skrev forbundspræsidenten og ministerpræsidenten samt deres respektive hustruer sig ind i byens gyldne bog hhv. SSF's gæstebog.

Besøget i Nørregade sluttede med en middag på Flensborghus i Lille Sal, hvor DialogForumNorden kort informerede Steinmeier om grænselandets fire nationale mindretals liv og forhold. I den sammenhæng blev han inviteret til at deltage i markeringen af Genforeningen i 2020. Et godt og vellykket møde med en afslappet forbundspræsident og kone.

Sydslesvigudvalgets formand på besigtigelsestur

Mandag den 13. november besøgte Sydslesvigudvalgets nye formand Anni Matthiesen Sydslesvig. På turen rundt i landsdelen blev hun ledsaget af generalkonsul Kim Andersen.

På denne besigtigelses- og informationstur var hun bl.a. indenom SSF's to kulturhuse i Slesvig og Egernførde.

Amtsformanden Petra Mohr og amtskonsulenten Lars Thomsen viste rundt i Slesvighus og informerede om amtets danske arbejde. SSF har sendt en ansøgning til Sydslesvigudvalget om anlægsmidler på én million euro til ombygning af 1. sal, der skal huse mødelokaler, køkken og toiletfaciliteter.

Senere på dagen tog amtsformand Anne Mette Jensen, amtskonsulent Dorte Weis Salchow, FU's næstformand og generalsekretæren imod Anni Matthiesen i Medborgerhuset i Egernførde. Her fik hun en orientering om det danske arbejde i det sydøstlige hjørne af landsdelen. Derudover blev der tid til at besøge skoleforeningens institutioner.

Folketingsturen

Folketingsturen i sidste uge var atter en stor oplevelse og succes. En delegation på 32 sydslesvigere drog som sædvanligt tidligt om morgenen fra Flensborg af sted til kongens København.

Turen har som bekendt sin mere eller mindre faste struktur. Det starter med, at Folketingets formand på præsidiets vegne inviterer halvdelen af vores delegation til en frokost på Christiansborg. Mens den anden halvdel i år var på kanalrundfart.

Under fællessang og dejlig mad bekræftes i taler af formanden Pia Kjærsgård, undertegnede og formanden for Grænseforeningen de tætte bånd, der snart har eksisteret i 100 år mellem mindretallet, det officielle såvel som det folkelige Danmark.

I min tale kom jeg bl.a. ind på Anni Matthisens udtalelser på Flensborg Avis' forside dagen forinden, hvor hun understreger, at hun ikke ser statsbevillingen i fare. Men hun undlod dog ikke at gøre sig tanker om bevillingen i fremtiden. Den kunne muligvis komme i fare i betragtning af, at kendskabet til mindretallet i den danske befolkning daler.

Oplysning om os i Danmark er mantraet i de kommende år. Ligesom vores kulturminister Mette Bock ser jeg fejringen og markeringen af genforeningen i 2020 som mindretallets store chance at gøre opmærksom på sig selv på landsplan. For den danske presses fokus vil i 2020 være rettet mod grænselandet, når først Genforeningsarrangementer på både nationalt, regionalt, kommunalt og lokalt plan folder sig ud.

Forhåbentlig kan vi i og omkring 2020 høste det, vi sår i disse år. Her tænker jeg på følgende tre frø: for det første realisering af Mindretallets Hus, for det andet optagelse af Danevirkevolden på UNESCO's verdenskulturarvsliste og for det tredje optagelse af vores mindretalsmodel og det fredelige samliv danske og tyske imellem på UNESCO's immaterielle verdenskulturarvsliste.

Folketingsturen bød atter på et alsidigt og godt informativt indhold.

På Grænseforeningens kontor på Peder Skrams Gade fik vi en orientering om den gamle forenings arbejde og formue, som ikke er så ubetydelig. Et arbejdsudvalg ser på foreningens fremtid. Med glæde kunne vi høre formand Jens Andresen sige, at man ikke på den anden side af 2020 vil lukke Grænseforeningen ned grundet det faldende medlemstal. Man vil fastholde og udbygge oplysningsarbejdet om mindretallet i et tæt samarbejde med vore organisationer.

På programmet stod også en tur til Sverige, der bød på en sightseeingstur i Malmø og Lund samt et informationsmøde om Øresunds regionens udvikling og udfordringer.

Turens officielle program sluttede med en god middag på Frederiksberg og et forrygende morsomt musikteater Platt-Form, som det hed i Betty Nansens anneks Edison.

Alt i alt kan vi takke Grænseforeningen og vores generalsekretariat for en én gang mere vellykket Folketingstur.

Landsmødet

Allerførst vil jeg starte med at takke generalsekretæren og hans medarbejdere for den fødselsdagsreception, de stablede på benene i Husumhus i forbindelse med min 60-års fødselsdag. Tak for de muntre taler, lykønskninger, fødselsdagssangen, gaven fra SSF og gaver i øvrigt. Jeg beklager, at receptionen medførte, at de delegerede i år blev snydt for ærtesuppen.

Valgene

Jeg ønsker de genvalgte og nyvalgte tillykke med resultatet og takker dem, der efter års arbejde i vore udvalg ikke ønskede at kandidere længere.

Selv takker jeg for genvalget som foreningens formand. Men ønsker dog at knytte en bemærkning til næstformandens udtalelse fra talerstolen inden selve valghandlingen.

Udtalelsen om, at en seks-årig periode som formand for SSF er passende for mit formandskabs længde, er hverken clearet med mig personligt eller med forretningsudvalget som helhed. Det står helt for næstformandens egen regning. Jeg agter ikke at træde tilbage i 2019, men ønsker at følge de forberedelser til dørs, vi nu er i gang med omkring Genforeningen i 2020.

Mindretallenes Hus

Kort før mål bliver der rejst kritik mod FUEN-projektet Mindretallenes Hus, som SSF og BDN er juniorpartnere i.

I betragtning af, at visionen blev født i 2008 af Dieter Küssner og Jens A., og der således allerede i mere end ti år er arbejdet på den, overrasker det mig, at kritikken kommer nu under slutspurten. Det hænger ikke sammen med den kendsgerning, at vi her i hovedstyrelsen i flere omgange har drøftet og besluttet at ville realisere projektet. Mindretallenes Hus har i øvrigt været nævnt i alle mine årsberetninger, som Landsmødet har godkendt, også i år.

I 2011 skrev Dieter i sin årsberetning følgende, jeg citerer: "FUEN har gennem årene levet beskedent i en baggård på Flensborghus. Hvis organisationen skal vokse i den europæiske bevidsthed som betydelig partner, når det gælder information om og interessevaretagelse for nationale mindretal i Europa, så må organisationens hovedsæde styrkes. Familien C.C. Petersen har givet SSF tilsagn om en særdeles gavmild overtagelse af deres ejendom Nørregade 78 – i øvrigt med tilhørende pakhús, der dog kræver en betydelig investering for en evt. senere nyttiggørelse. Nørregade, en kommende vigtig adresse for de europæiske mindretals interessevaretagelse." citat slut.

Jeg vil minde jer om, at vi købte pakhuset for 50.000 € i 2010, hvilket hovedstyrelsen gav grønt lys til og netop også til dette formål. Pengene til finansieringen af købet stammer fra en donation, SSF fik af et medlem.

Jeg gør opmærksom på, at projektet hedder Mindretallenes Hus og ikke Mindretallets Hus. Det er ikke et dansk mindretalsprojekt, men et europæisk projekt. Derfor er der heller ikke involveret midler fra sydslesvigbevillingen i renoveringen af pakhuset, som anslås til at koste ca. 2,7 mill. euro.

Som jeg nævnte på landsmødet, har Berlin, Kiel og Flensborg by givet den ene halvdel til renoveringen. En ansøgning om tildeling af den anden halvdel af renoveringssummen fra den danske regering ligger hos kulturministeren i København. Herfra afventer vi et svar.

Jeg gentager, at FUEN-kongressen i 2014 enstemmigt vedtog, at Mindretallenes Hus skal have sit hjemsted i pakhuset.

I Mindretallenes Hus flytter ikke vort mindretal ind, men FUEN med sine små otte ansatte her i Flensborg. Det skal FUEN selvfølgelig betale husleje til SSF for. Derudover vil huset lægge rum til mødelokaler, kongreslokale, udstillinger og meget mere, som enhver udefrakommende kan benytte sig af. Endvidere ønsker Flensborg by at bruge huset som kulturhus for byens borgere. Der skal altså være plads også til flertalsbefolkningen.

Der har været forslag om, at huset kunne finde sit hjemsted på Centralbiblioteket, for på den måde at udnytte mindretallets bestående bygningsmasse hensigtsmæssigt. Men ingen ved i dag, hvad der kommer til at ske med bygningen på den anden side af Nørregade. Her er der slet ikke truffet nogen endelig afgørelse om bibliotekets fremtid. Om bygningsmassen skal renoveres eller rives ned og bygges nyt op eller placeres et helt tredje sted i byen.

Mindretallenes Hus kommer ikke økonomisk til at gå ud over SSF's basis arbejde på nogen måde, som nogle medlemmer har givet udtryk for.

Jeg appellerer derfor til, at hovedstyrelsen sammen med forretningsudvalget holder fast i de beslutninger, vi har taget gennem årene i forhold til dette europæiske projekt. Stopper vi visionen nu, vil vi - vil SSF - fremstå som upålidelige og utroværdige samarbejdspartnere både i København, Berlin, Kiel og Flensborg. Vil vi det? Men vi taber jo også ansigt overfor FUEN og FUEN's medlemmer, de 90 mindretal som stoler, at det vi har besluttet i 2014 også bliver gennemført og realiseret. Derudover undergraver vi også vores egen formålsparagraf. SSF har jo kæmpet for at være lige præcis den hovedorganisation, som tager sig af overordnede mindretalsspørgsmål og overordnede mindretalsanliggender, hvad vi også har stemt igennem på et landsmøde for nogle år siden.

Foreningsudvikling

Landsmødets delegerede blev af foreningskonsulent Tine Andresen og to af vore amtskonsulenter Kay von Eitzen og Lars Petersen på bedste måde orienteret om status i foreningsudviklingsprocessen.

Med studievært Jens A. som ordstyrer i debatten fik de tre oplægsholdere respons på det, der er udarbejdet under de tre overskrifter "Intern kommunikation & samarbejde", "De unge & de nye i mindretallet" og sidst, men ikke mindst "Landsmødet & bestyrelsesarbejdet".

På debatten af emnerne fik jeg det indtryk, at det materiale og de forslag og ideer, der blev præsenteret i Husum, møder fuld opbakning blandt vore delegerede, og at det nu handler om at omsætte det, vore amtskonsulenter og foreningskonsulent har udarbejdet. Ansvar for det ligger hos amtsstyrelserne og amtskonsulenterne. Det er dem, der må skubbe tingene i gang ved at støtte distrikterne i at realisere foreningsfornyelsen.

Hvor langt vi er kommet i processen med at omsætte foreningsudviklingen, vil vi få lejlighed til at drøfte på vores kommende hovedstyrelsesseminar på Jaruplund Højskole lørdag den 3. februar 2018. Hertil er alle amtsstyrelsesmedlemmer inviteret. På basis af workshops vil vi kunne gå et spadestik dybere ind i drøftelserne også i forhold til det kommende års opgave at fokusere på SSF's fremtidige struktur.

Tak for opmærksomheden.

Mødelederen takker for beretningen og opfordrer til diskussion.

Mindretallens Hus:

Jörn Fischer: Jon sagde lige, at projektet startede i 2008, og siden dengang har der været mange udskiftninger i de forskellige bestyrelser, og disse nye medlemmer er ikke blevet informeret nok om projektet. Jeg mener, at I har gjort den fejl at gå ud fra, det var klart for medlemmerne, hvad der skete i sagen, men det er det ikke. Hvis vi vil have vore egne med i processen, bliver vi nødt til at informere om udviklingen af Mindretallenes Hus, måske i form af et brev til alle medlemmer med en tidslinje over, hvordan udviklingen har været. Så kan de ikke mere sige, at de ikke ved noget. Jeg er sikker på, at der er mange medlemmer, der ikke ved noget som helst om projektet, og hvis, så ved de ikke de rigtige ting. Og hvis de nu ser de til dels polemiske læserbreve i avisen, spørger de sig, hvorfor man her smider pengene ud af vinduet til noget, vi ikke har brug for. Det er meget vigtigt, at vi hvis vi vil fortsætte med projektet, at vi får medlemmerne med på det og informerer dem. Oplysningsarbejdet er også et af vore formål, og det har vi fuldstændig glemt i de sidste ca. 10 år.

Preben K. Mogensen: Jeg har siddet i hovedstyrelsen, så længe projektet har været til debat, så jeg kan ikke bruge den undskyldning. Jeg vil gøre opmærksom, at det er der heller ingen andre, der kan. Om man så er indtrådt i hovedstyrelsen i går, forpligter de beslutninger, som er taget af forgængerne og dem, der sidder der endnu. Jeg vil gerne bekræfte formandens beskrivelse af, hvad der faktisk er blevet informeret om. De beslutninger, der træffes i et beslutningsdygtigt

organ, der er valgt på legitim vis, er der ikke så meget at gøre ved, med mindre vi skal vende og dreje hver sten, hver gang vi pludselig bliver uenige om noget. Uenigheden skulle være kommet til orde her i hovedstyrelsen for lang tid siden. Den har ikke været ytret, fordi projektet er godt, og sådan har vi opfattet det fra starten. Man kan tit have betænkeligheder og des lignende, men på et vist tidspunkt er det for sent og undergravende at føre det frem, fordi det simpelthen er for sent. Derfor er det ødelæggende lige nu, det gavner ingen steder. Vi har indgået en forpligtelse, og den må man stå ved og ikke løbe fra.

Kirsten Futtrup: Jeg synes, det er vigtigt, at vi, der er så forkælede i forhold til andre mindretal, rækker hånden ud og prøver at være med til at give en hånd til de mindretal, der har det elendigt. Der er ingen, der stiller spørgsmålstejn ved, om vi har et forsamlingshus, eller at vi har lov til at være, som vi er. Det har gjort et stort indtryk på mig, når man har været rundt og set, hvor dårligt andre mindretal har det. Det er vigtigt, at vi på en eller anden måde kan række en hånd frem og sige, at vi er parate til at hjælpe og støtte op om dem. Det synes jeg, at vi som har alle muligheder, faktisk er forpligtede til.

Petra Mohr: Er det rigtigt, at SSF hverken bliver belastet med driftsomkostninger eller vedligeholdelsesomkostninger ved Mindretallenes Hus?

Jörn Fischer: I denne situation tænker vore medlemmer, at "dem der oppe, de gør hvad de vil". Det drejer sig ikke om at være kritisk overfor Mindretallenes Hus, der drejer sig om at informere og oplyse om projektet. I avisen står jo kun enkelte brikker af sagen, og der er mange medlemmer, der ikke sidder i en bestyrelse, der trænger til de rigtige oplysninger, og dem er vi forpligtede til at give disse oplysninger. Vi kan ikke være på alle møder og forklare det hele, men vi er ansvarlige for at give de rigtige oplysninger, og det kan vi nemmest gøre ved at udsende et brev, enten pr. post, pr. mail eller via hjemmesiden. Vi er ansvarlige, vi har truffet beslutningen, men vi har ikke informeret vores medlemmer godt nok.

Gerd Pickardt: Formanden nævner klart og tydeligt, at det drejer sig om mindretallene, det er Mindretallenes Hus, der får pengene. Men SSF ejer bygningen, og SSF er ansvarlig for at bruge disse penge. Den mangelfulde information er grunden til, at mange ikke har forstået dette, at de har misforstået det hele. Jeg vil indtrængende opfordre jer til at komme med en fyldestgørende forklaring på, hvad det betyder. Man hører mange steder fra, at det koster SSF 54.000 euro i ekstra udgifter, men hvor står de tal, hvor skal pengene tages fra? Mister andre organisationer så 54.000 euro pr. år i tilskud? Alle disse informationer mangler. I kan måske også tænke over, om projektet ikke kunne pakkes ind på en lidt anden måde, så SSF ikke står som hovedansvarlig men at der evt. oprettes et driftsselskab Mindretallenes Hus, der har lejeindtægter, tilskud og udgifter. Folk føler, at de på dette punkt ikke er godt nok informerede og er nervøse for, at de mange penge går tabt. Beslutningen er truffet, det er korrekt, men det halter på alle andre områder.

Jon Hardon Hansen: Jörn, du har sikkert ret i, at mange i vores basis ikke ved, hvad vi taler om, når vi siger "Mindretallenes Hus", det er helt sikkert tilfældet. Selv om vi jo nu har tematiseret Mindretallenes Hus i 10 år. Det har været omtalt i årbogen, i formandsberetninger til landsmødet

både i min men også i Dieters tid, det har været på Kontakt-siderne osv. osv. Men også hovedstyrelsen er jo ansvarlig for, at jeres medlemmer ude i amterne og i distriktsbestyrelserne bliver informeret om Mindretallenes Hus. Amtsformændene kan f.eks. informere om projektet ved amtsgeneralforsamlingerne. Vi vil gerne udsende en kronologisk oversigt over Mindretallenes Hus, enten pr. brev, mail eller ad anden vej samt oplyse om økonomien. Men det betyder jo ikke, at den beslutning, hovedstyrelsen har truffet - idet den jo ifølge § 12 i vore vedtægter har retten til at træffe politiske beslutninger mellem landsmøderne og at godkende vores budget – kan laves om. Den står, uanset om den er truffet af nuværende eller forhenværende hovedstyrelsesmedlemmer. Kirsten citerede fra min beretning til landsmødet, hvor jeg siger, at vi er privilegerede som mindretal. Vores forhold både økonomisk og mindretalspolitisk er ikke sammenlignelige med de forhold, andre mindretal i Europa har. Og her kan vi være med til solidarisk at give en hånd til de mindretal, der ikke har det som vi. Deri indgår også underskriftsindsamlingen MSPI, hvor vi jo solidarisk prøver politisk at støtte de mindretal, som lider under de forhold, de lever under. Der er selvfølgelig driftsudgifter, men der er også indtægter, både husleje fra FUEN men også leje fra folk udefra, der vil leje sig ind og benytte faciliteterne. Derudover indgår Mindretallenes Hus i den daglige drift under Flensborghus.

Jens A. Christiansen: Man må acceptere og anerkende, at nogle føler sig mindre orienteret. Der har ikke været et projekt i de sidste 10 år, der er blevet beskrevet og debatteret så meget som Mindretallenes Hus, så det kan undre lidt. Flensborg Avis når jo ikke ud til alle SSF's medlemmer, så vi må prøve at gøre det bedre via Kontakt. Jeg vil gerne fastslå, at vi får forbundet, Kiel, Flensborg by og forhåbentlig Danmark til at finansiere renoveringen af vores pakhus. Uanset hvad, har vi et pakhus, som vi for en del år siden har besluttet at ville købe og søge renoveringsmidler til. Derfor er det også en fordel for SSF, at man får et hus, der bliver renoveret og på den måde er en tilgift og en forøgelse af vores servicemuligheder på Flensborghus, for pakhuset indgår selvfølgelig i de mødefaciliteter, vi har på Flensborghus. Med en husleje baserende på den almindelige geografisk svarende husleje, som FUEN skal betale for at flytte ind i Mindretallenes Hus og et skønnet beløb for udleje af lokaliteterne, regnet ud i forhold til omkostninger og vedligeholdelse men ikke mindst afskrivning, vil SSF's nettoudgift være på 54.000 euro. Det er klart, at når vi har et hus, og det skal plejes, har vi selvfølgelig også omkostningerne. Tanken er, at Mindretallenes Hus ikke skal have det samme serviceniveau som det, vi kender på Flensborghus, der behøver ikke være borddækning og servering, det kan organiseres på en anden måde, så man kan minimere disse omkostninger. Det er meget centralt at sige, og det er det, folk har misforstået, at SSF ikke bliver en del af de aktiviteter, som FUEN skal gennemføre i huset. Det er FUEN og deres budgetter, der skal finansiere det. Når de opbygger et dokumentationscenter, og det skal indrettes, eller de gennemfører en konference eller ophold, skal de selv finansiere det. Projektet hedder Mindretallenes Hus, men der foregår ikke kun aktiviteter knyttet til FUEN i huset. Mindretallenes Hus bliver en del af et medborger- og kulturhus, som er åbent for alle andre mulige aktiviteter fra vore foreninger men også fra borgere i Flensborg og omegn, og andre foreninger inklusive biblioteket kan selvfølgelig benytte sig af lokalerne, hvis de finder det nødvendigt. Det er et åbent hus, som hedder Mindretallenes Hus, og det kommer til at stå ved 2. etage, hvor de opholder sig, men det bliver et borger- og kulturhus. Det har været vigtigt at få den bredde ind i definitionen af huset i forhold til de politiske muligheder der er hhv. har været. Det er helt klart, at de beslutninger, en hovedstyrelse træffer,

selvfølgelig også binder de nye medlemmer. Og hvis vi gerne vil hævde, at vi er en seriøs forening med udsyn, bliver vi en gang imellem nødt til at have en styrke i retning af, at vi kan arbejde for en sag gennem flere år. Det har vi gjort ved Mindretallenes Hus, hvor vi har påtaget os ansvaret for renoveringen af huset, og hvor FUEN har sørget for at øge deres indtægter. De står nu på forbundsrepublikkens finanslov med 500.000 euro. Det er misforstået i dagens læserbrev, vi skal ikke betale 500.000 til noget som helst. Det beløb har FUEN hvert år til rådighed til projekter af forskellig slags. De har fået 500.000 euro fra Ungarn til forskellige aktiviteter, der også bliver brugt til møder og politisk arbejde i Bruxelles, men det er selvfølgelig en del af FUENs økonomi. Det har været meget vigtig for os, at FUEN samtidig med at vi prøvede på at skaffe midler til renoveringen, fik opgraderet deres budgetter. Ellers ville tingene jo ikke hænge sammen. Det er så lykkedes, vi har arbejdet med på det, men vi har kun taget ansvaret for renoveringen. Nu står vi i en situation ikke bare 5 men 3 minutter i 12, og det er helt klart, at det ville være et helt forkert signal at sende til omverdenen, at man nu begynder at bakke ud af forskellige årsager. Det er en god idé at undersøge muligheden for en informationsskrivelse, men det er meget vigtigt, at hovedstyrelsen som en ansvarlig bestyrelse bakker op omkring de trufne beslutninger, og giver et signal også udadtil om, at man står bag idéen om realiseringen af Mindretallenes Hus. Hvis vi ikke kan det, er det meget vanskeligt at arbejde på store projekter igennem 7-10 år, for sådanne tager tid. For SSF er det noget af en bedrift, at vi uden hjælp fra andre er nået så langt, som vi er. Det er et resultat af SSF's ihærdige, målrettede lobbyarbejde, og det ville være kedeligt, hvis det skal strandе på mere eller mindre populistiske strømninger, som popper op i tide og utide. Og det kan ikke være rigtigt, at det at Centralbiblioteket inden for de sidste 2-3 år står med særlige bygningsmæssige udfordringer, skal gå ind og blokere for et projekt, der allerede kører. Det vil svare til, at vi, hvis vi føler, at der nu er andre udfordringer, trækker vores allerede for 3 år siden givne tilsagn om støtte til en anden forening tilbage. Det vil være dybt illoyalt og useriøst, og sådan fungerer mindretallet ret beset heller ikke. Hver forening har altid arbejdet med egne byggeprojekter, vi har koordineret, engang imellem har vi kunnet gøre det sammen, men i de fleste tilfælde gennemføres projekterne af egen kraft og via de forbindelser og de forhandlinger, man har f.eks. med Sydslesvigudvalget eller med andre, som vi jo også har fundet frem til. Jeg skal ikke her påstå, at Mindretallenes Hus ikke vil koste os én euro, men det kan heller ikke være afgørende, for det vil ikke gå ud over SSF's basisarbejde og grundlæggende opgaver. Det er en del af SSF's opgave, og vi arbejder på at få øget støtte fra Kiel, hvilket netop også pointerer SSF's ansvar og arbejde inden for FUEN og Mindretallenes Hus.

Jon Hardon Hansen: Biblioteket har jo så at sige for nogle år siden inviteret FUEN til at flytte ind dér, men nu hvor vi næsten er ved vejs ende, næsten i mål med projektet, siger biblioteket, at gerne vil benytte Mindretallenes Hus til nogle af deres arrangementer. Så hurtigt kan tingene vende.

Preben K. Mogensen: Jörn, har du taget Mindretallenes Hus med i dine beretninger på amsgeneralforsamlingerne? Jeg har som byformand i Flensborg aldrig gjort det. Jeg har måske nævnt det i forbifarten, men det har aldrig være et emne, for det interesserer ikke mine medlemmer. Før vi sender et brev ud til alle medlemmerne skal vi selvfølgelig formidle, hvad vi står for, og det kan Mindretallenes Hus bidrage til. Bodil Meyer har jo ret, men det er lidt

klichéagtigt, når hun siger, at vi har mursten nok. Jeg er valgt af hovedstyrelsen til at repræsentere SSF i biblioteksbestyrelsen. Biblioteket står i den situation, at man har en bygning, som man enten må sanere eller rive ned og bygge nyt. Det er selvfølgelig en kæmpe mundfuld, men det har ikke betydet, at det skulle konkurrere med Mindretallenes Hus. Vi må prøve at arbejde sammen om de bygninger, vi har, også om Mindretallenes Hus.

Petra Mohr: Det er meget svært at forklare, at vi skal bruge penge på Mindretallenes Hus, mens vores forsamlingshuse, hvor basisarbejdet sker, skal lukkes ned, fordi vi ikke har pengene. Har I købt en ny printer for at printe pengesedlerne? Er det sikkert, at FUENs aktiviteter virkelig finder sted i Flensborg? Desuden mener jeg, at hvis man bliver klogere på noget, må man også have ret til at ændre en beslutning. Om denne beslutning skal ændres, er noget andet, men det kan ikke være rigtigt, at man er tvunget til at holde fast i beslutninger, man har truffet for 10 år siden.

Jörn Fischer: Jeg sidder i kommunerådet nu i 12 år, og der er ingen der i dag kan huske, hvilke beslutninger man traf for 12 år siden. Derfor er det vigtigt, at man regelmæssigt kommer med en statusmelding. Jeg har ikke nævnt Mindretallenes Hus i mine beretninger, for mine medlemmer bor ikke i Flensborg. Men nu hvor pressen er blevet aktiv, skylder jeg projektet at være mere kritisk end før. Derfor er det vigtigt, at vi nu kommer med en klar melding om, hvad der er sket og hvad der skal ske. Det drejer sig om oplysningsarbejdet. Det er lige meget, hvad der er sket i fortiden, vi har problemet i dag, mange af vore medlemmer står kritiske over for projektet, og de skal have en klar information om, hvad der foregår, og så har vi fred og ro.

Preben K. Mogensen: Hvor stor en del af de 54.000 euro pr. år er afskrivning og hvor stor en del er udgifter? Hvor meget er det lige, vi skal låne for at renovere Skipperhuset i Tønning, er det økonomisk forsvarligt? Hvor meget koster Husumhus om året? Er det forsvarligt, det vi årligt bruger på vore forsamlingshuse? Mindretallenes Hus skal ses i dette perspektiv. Jeg sidder i finansudvalget i Flensborg byråd, og vi har givet penge til projektet, fordi der er tale om en perle, en bevaringsværdig bygning i Flensborg by, lige som Skipperhuset er det i Tønning. Det er det, vi gør som mindretal og det vi får støtte fra Kiel, Berlin og Flensborg by til, nemlig at vi lever op til vores historiske forpligtelse, varetager en arv og bruger den til noget fornuftigt.

Jens A. Christiansen: Kan ikke svare på det med de 54.000 euro på stående fod. Der er en modsætning i det, Jörn siger om, at han ikke har orienteret sit bagland, fordi det ikke interesserer dem, men fordi det nu er i pressen, må vi reagere. Så må vi reagere ved at beskrive, hvordan projektet er tænkt, og hvordan det kan realiseres. Det kan vi gøre i Kontakt, der er ikke baggrund for at sende et brev ud til alle vore medlemmer og lægge os på maven. Vi skal bare komme med en almindelig information om, hvad det egentlig handler om. Det er lidt modsætningsfyldt at sige, at egentlig interesserer det ikke vore medlemmer, men fordi det nu er i pressen, bliver det en stor sag. Det er for mig ren populisme. Og jeg synes, at vi i hovedstyrelsen og amtsstyrelserne skal have styrke til at stå det imod. Det er altid populært at sige, at vi ikke skal have for mange mursten, det er en meget simpel udtalelse. I øvrigt er det noget, SSF har påtalt i de sidste 20-30-40 år, og nu lige pludselig, hvor vi har et større byggeprojekt, bliver vi skudt det i skoene af andre foreninger og organisationer, der stort set hvert år har bygge- og anlægsprojekter i gang, og som bruger mange millioner på anlæg og bygninger. I sin tid kom man også med en idé om

vuggestuer, og sagde, at de ville blive finansieret fra tysk side og ikke belaste Sydslesvigbevillingen. Og hvor er vi nu? Det er lidt, som det Preben siger. Belastningen er ikke større, end at SSF vil kunne klare den. Man skal passe på ikke at skyde noget ned, fordi man ikke selv får noget. I øvrigt har vi sendt en ansøgning til Sydslesvigudvalget om at få renoveret en række forsamlingshuse og pensionistboliger, så vi tænker også på vore øvrige bygninger i landsdelen.

Kirsten Vognsen Weiß: Er for 3-4 gang med til et hovedstyrelsesmøde og er meget skuffet over tonen fra ledelsen. Den er meget nedladende og belærende. Vi er nogle stykker, der ikke helt har styr på Mindretallenes Hus, desværre, selv om det kører siden 2008, men vi beskæftiger os heller ikke alle sammen med det hver eller hver anden dag. Jeg har måske skimmet 3-4-5 artikler i pressen, men det er stadig ikke går op for mig, der skal give det videre til mine medlemmer, hvad det går ud på. Og nu har vi et konkret problem, for jeg er ikke den eneste, der ikke rigtigt kan videregive det. Vi kan godt lave en tidstavle over, hvem der har sagt hvad og hvornår, det kan vi se i protokollaterne, men vi må få den svævende forklaring, som vi har fået i dag om, hvordan huset eventuelt kan bruges, nedfældet og poppet op eller holde et oplysningsmøde, så man fortæller folk, som er interesserede i det, hvordan det hænger sammen, så de ikke skal læse om det i avisen. Så kan vi se, hvor mange der vil komme. Men nu får jeg bare at vide, at jeg kunne have orienteret mig. Jeg har ikke fulgt med fra starten og på et tidspunkt var toget kørt.

Jon Hardon Hansen: Det har vi jo ikke sagt, vi har jo netop bekræftet Jörn i, at vi kan bruge Kontakt til at oplyse vores medlemmer om Mindretallenes Hus. Vi tager det alvorligt. Selvfølgelig skal vi ikke tale nedladende til hinanden i vores forening, heller ikke i læserbreve som i dag, det er ikke nødvendigt, vi kan snakke om tingene. Hvis man ikke kan finde hoved og hale i Mindretallenes Hus, hvilket jeg udmærket godt kan forstå, når man lige før projektets afslutning kommer ind fra siden. Derfor tilbuddet om, at vi informerer i Kontakt, og hvis du ønsker, at vi skal indkalde til et møde, vil vi gøre det, når renoveringsmidlerne er hjemme. Finansieringsmæssigt er det jo et dansk-tysk projekt, og vi mangler at få en bekræftelse på de danske midler til projektet. Men når vi får tilsagnet, kan vi gå i gang og også invitere til et orienterende møde, gerne også med deltagelse af en arkitekt og FUEN og Flensborg by som brugere af huset, og de kan så fortælle om, hvad huset skal indeholde af liv. Spørgsmålet er så stadigvæk, hvor mange tror du ville komme til et sådant møde, som Preben siger. Han har slet ikke nævnt det på sine generalforsamlinger, fordi folk slet ikke gider og ikke interesserer sig for det.

Kirsten Vognsen Weiß: Jeg tror ikke, det har noget at gøre med at gide at gøre, det er nemmere at forholde sig til økonomien, det er dejligt håndfast, i stedet for, at man ikke ved, hvad man skal spørge ind til. Jeg vil selvfølgelig – som Kirsten sagde – gerne være med til at sikre freden i Europa. Men jeg kan ikke se, hvordan et hus i Flensborg kan være med til det. Men som sagt, jeg kom først ind fra sidelinjen her til sidst, så hvad ved jeg.

Georg Buhl: Pressen skyder som sådan ikke på nogen, de refererer jo bare, hvad folk snakker om. Jeg vil meget varmt opfordre til at komme med en oplysningsproces med datoer, deltagere, budgetter og indhold og anvendelse af huset, altså en handlingsplan, så tror jeg, alle vil være glade. Jeg er her som suppleant i aften, men jeg sad og tænkte på, om jeg

virkelig skal sidde her og høre på den nedladende facon fra Preben osv., som om vi er små analfabeter. Så Kirsten, jeg bakker dig fuldstændig op. Vi kan tale pænt sammen, det vil jeg gerne være med til, men jeg vil ikke køre til Flensborg og så snakkes til som en skoledreng, der har glemt at lave lektier for 10. gang.

Konklusion:

- **Hovedstyrelsen holder fast i de trufne beslutninger omkring Mindretalenes Hus.**

Sydslavigsk Årbog:

Petra Mohr er skuffet over at beretningen fra SSF Gottorp amt ikke var med i Årbogen. Dette undskylder Jens A. Christiansen, der er tale om en teknisk fejl.

Foreningsudvikling:

Petra Mohr kan ikke genkende resultatet fra arbejdsgruppen samt diskussionerne i amter og distrikter. Vil derfor ikke mere arbejde med i arbejdsgrupper.

Jens A. Christiansen svarer, at opsamlingsprocessen lå hos medarbejdere, og man har prøvet at trække det frem, der gik igen i diskussionerne rundt omkring. Hører gerne, hvis man mener, andre ting også bør tages med, og amterne er meget velkomne til selv at omsætte yderligere tiltag. De 3 kategorier med forslag er VORES forslag men hindrer ikke andre forslag. Disse forslag skal nu omsættes i amter og distrikter, og implementeringsansvaret ligger hos amtssekretariatene. Man er delvist allerede startet: PowerPoint-præsentationen er påbegyndt, ligeledes det fælles informationsmateriale med afsæt i optagelsesblanketten samt fælles informationsmateriale for hele mindretallet. Forslaget om Forældreambassadører skal diskuteres med Skoleforeningen og de enkelte skoler. M.h.t. ungdomskultur skal vi lokalt og i samarbejde med Kulturudvalget se på, hvad vi kan tilbyde, og vi skal se på målrettede invitationer. Presseafdelingen skal udvikle en kulturapp. Ændringer i afviklingen af Landsmødet skal drøftes i hovedstyrelsen i det nye år.

Bernd Engelbrecht anfører, at det nogle steder kan være problematisk at man ikke har en skole. Andre steder har man skoler, men eleverne kommer ikke fra nærområdet.

Valg:

Gitte Hougaard-Werner har efter Landsmødet fået en snak med Jon og alt er ok. Hun står ved, at hun opstiller til formandsposten om to år.

7. Nyt fra SSF's udvalg og Flensborg by

Tine Bruun-Jørgensen, Teater- og koncertudvalget.

Der er en rigtig god kommunikation udvalget imellem, og man er glade for at være sammen.

Der er sket meget siden sidst. Jeg var med til Danmarks Teaterforeningers regionsmøde den 10. oktober 2017 i Sønderjyllandshallen. Desuden var jeg til bestyrelsesmøde med Sønderjyllands

Symfoniorkester den 12. oktober 2017 i Sønderborg og skal igen i næste uge. Den 30. oktober var jeg til 10 års jubilæum i Alsion med mange politiske taler og hilsener. Jeg skal hilse i Sydslesvig og sige tak for støtten til Alsion og til Sønderjyllands Symfoniorkester.

Vi har startet et grænseoverskridende teatersamarbejde med Teatret Møllen og haft et møde med teaterchef Nikolaj Mineka ang. en forestilling i forbindelse med 2020. Vi har tilkendegivet, at vi gerne vil være med og aftage en forestilling, samt at vi gerne vil være sparringspartner.

I weekenden var udvalget på teaterseminar, hvor vi så 5 minutters bidder af 110 forestillinger.

Siden sidst har vi haft en del forestillinger:

- Café Liva med *Efter Festen* den 26. september 2017 på Harreslev Danske Skole med 56 publikummer.
- Next Zone med *RITUAL* den 28. september 2017 i Husumhus med 65 publikummer.
- MusicalDanmark med *Sad i parken* den 13. september 2017 i Slesvighus med 100 publikummer.
- Sønderjyllands Symfoniorkester med *Luxury Jazz* den 13. september 2017 i Deutsches Haus, Flensborg med 129 publikummer.
- Børneteater: Syddjurs Egnsteater med *Hjerterum - Tro, håb & kærlighed* den 19.-21. september 2017 i Flensborg by og amt.
- Børneteater i Husum i søndags.

I søndags på teaterseminaret diskuterede vi, hvordan vi får de nye og de unge i teatret. Vores Natalie Aumüller var på talerstolen, og det blev bemærket, at vi er en ung teaterforening.

Hvis teater- og koncertudvalget står med et plus ved udgangen af året, overvejer man at købe lidt teknisk udstyr, der blev efterlyst i forbindelse med teaterforestillinger på Flensborghus.

Kulturkontoret har aflyst forestillingen *Privatliv* den 24. januar 2018 i Stadttheater i Flensborg. Billetter refunderes.

Nina Lemcke supplerer, at teaterseminaret er en vigtig brik for mindretallets synlighed i Danmark. Det er god PR for os, vi snakker med en masse folk, teatrene er opmærksomme på os.

Knud Ramm-Mikkelsen, Kulturudvalget

For 10 dage siden mødtes vi sidst til Landsmødet i Husum. I min mundtlige beretning kom jeg ind på de seneste aktiviteter og arrangementer, som vi i Kulturudvalget har været involveret i. Siden da er der ikke sket så meget, så min beretning i dag bliver, må jeg beklage, lidt kort.

Jeg har igen i dag fået bekræftet, at vi økonomisk stadig er på rette vej. Det vil sige at inden vi går ind i den hæsblæsende december, er der stadig de penge på kistebunden, som skal være der. Jeg har stor tiltro til, at vi kommer igennem 2017 uden hverken stort minus eller slet ikke et stort plus.

I morgen havde vi egentlig planlagt et Kulturudvalgsmøde, hvor vi med Jens A. Christiansen, ville drøfte 2020. Jeg har dog lige hørt, at Jens A. alligevel ikke kan deltage i mødet, så vi aflyser mødet.

Inden næste hovedstyrelsesmøde har vi en række koncerter, som jeg hurtigt vil nævne:

Den 24. november kunne det se ud til, at vi konkurrerer lidt med os selv, da vi inviterer til jazz både i Slesvig og i Egernførde, men da jazz er en meget bred genrebetegnelse, tror vi ikke, at det bliver så slemt.

I Medborgerhuset i Egernførde spiller Hr. Jensens Jasskapel, og denne aften musik vil være præcis så gammel, som navnet på bandet lyder. God gammel traditionel jazz.

Samme aften på Slesvighus er der igen besøg af den i nogle kredse fantastisk populære og kendte Marilyn Mazur, der spiller ret moderne jazz, hvor man sjældent kan nøjes med at tælle til 4 i takterne. Hun og bandet spillede til en totalt udsolgt koncert på Flensborghus i januar. Jeg håber, at begge koncerter kan trække mange tilhørere.

Den 30. november er der inviteret til After Work med visekunstneren Per Worm. Det er Flensborghus, der inviterer til først spisning og derefter viser og sange.

Fredag den 8. december har vi sæsonens sidste "Jazz på Flensborghus"-koncert. Igen i år er hovedvægten i denne decemberkoncert, julesange og julemusik. Som sædvanligt 5 fantastisk dygtige musikere. Og så havde jeg endelig fået min vilje, og fået deres navne med på plakaten, hvilket jeg tror, er vigtigt, hvorefter vi for godt 1 uge siden fik besked om, at 2 af musikerne måtte melde afbud – men vi så vil få 2 mindst lige så spændende musikere, som vi var blevet lovet.

Den 14. december – igen Flensborghus, og igen en julekoncert. Denne gang med den populære Duo Mark & Christoffer. De har flere gange besøgt os her i Sydslesvig, og de er både dygtige, hyggelige og gode.

Søndag den 21. januar inviterer distrikt Harreslev til festlig nytårskoncert med Slynglerne, Lausenia. Det er en super festlig nytårskoncert hvor der ofte er udsolgt, d.v.s. der er solgt omkring 700 billetter. De der endnu ikke har prøvet at deltage i en sådan nytårskoncert med Lausenia burde unde sig selv og familien at bruge en søndag i meget godt selskab både musikalsk og med musikerne.

Endelig behøver jeg faktisk ikke at nævne, at vi den 25. januar har koncert med Kim Larsen & Kjukken, der for længst har ryddet alle billetter i Tyske Hus.

Og så er vi allerede hende ved næste hovedstyrelsesmøde og 2018.

Tak for opmærksomheden.

Gitte Hougaard-Werner, Årsmødeudvalget:

Også Årsmødeudvalget arbejder med Sigurd Barrett og 2020 og 2019 sammen med Kulturudvalget.

Petra Mohr undrer sig over, at man planlægger 2 jazzkoncerter samme aften med 30 km afstand. Hertil svarer Dorthé Weis Salchow, at koncerten i Egernførde er et distriktsarrangement og datoen har været fastlagt i meget lang tid. Man prøver selvfølgelig at tage hensyn til det overordnede program, men man vurderede ikke, at de to koncerter ville konkurrere med hinanden.

8. Amtskonsulenternes årlige indberetninger om det danske arbejde i Sydslesvig

Kay von Eitzen, Flensborg by:

Med det nye "SSF for alle" står jeg nu her og kan med rette sige: Der sker rigtig meget i Flensborg by i det kommende halve år.

Hvor ofte hører man dog, at der formentlig ikke kom alt for mange til et arrangement. Vi skal have fat i de unge, lyder det fra andre steder. Men nej, så slemt står det ikke til. I hvert fald ikke her i byen. Aktivitetstallene er stabile. Masser af gode velorganiserede arrangementer ude i vore nu 7 distrikter vidner om et flot aktivitetsniveau. Men se selv! De kommende måneder byder på adventsfester rundt omkring, nytårsvandring, nytårsfrokost, besøg ved Dollerupper Destille, Kobbemølle Industrimuseum, vandredag i Lyksborg, morgenmads-arrangement, vinsmagning, linedans, plattysk teater, håndarbejdsværksted, fastelavnsfest for voksne, lottoaftener, Grå guld, foredrag, forfatteraften, tur til København og Royal Run. Når man dertil lægger koncerter og teaterarrangementer, som kulturafdelingen byder ind med, så er der noget til enhver smag, alle ugedage og til næsten hver en tid på dagen. Så med alt dette ser jeg frem til en god vinter- og forårssæson for SSF i Flensborg.

I det sidste forår 2017 var vi fra bystyrelsen ude i distrikterne for at drøfte emnet foreningsudvikling. Her kom der ikke de helt store og revolutionære tanker frem. Medlemmerne er for så vidt ret så tilfredse med deres forening. Måske er det mere os selv, der er kritiske og vil noget mere eller noget andet. I mine samtaler med bestyrelserne rundt omkring ridser jeg dog gerne nye muligheder op. Især samarbejdet på tværs af institutioner og foreninger giver pote og skal fremmes endnu mere, da ikke alle har et fungerende samarbejde. På sigt fører dette nemlig til målrettede arrangementer. Denne indsigt er aldeles ikke ny, men skal desværre genoplives fra tid til anden.

For de kommende generalforsamlinger ser jeg frem til, at der findes emner til de forskellige poster, og at vi ikke står overfor udfordringer, som kunne resultere i videre sammenlægninger af distrikter. Den nuværende struktur synes bæredygtigt, og endnu flere store enheder bliver vanskeligt at holde gang i (min mening!).

Jon Hardon Hansen undrer sig over bemærkningen om, at Flensborg Avis fortsat dækker alle generalforsamlinger, idet chefredaktionen jo har besluttet ikke mere at ville dække disse arrangementer. Hertil svarer Kay von Eitzen, at hvis man kontakter en journalist direkte, kommer de gerne. Georg Buhl tilføjer, at man altid vil dække en generalforsamling, hvis der er en god historie, men ikke bare for at dække begivenheden.

Marike Hoop, Flensborg amt:

Vores medlemstal er steget især enkelte steder. Det er den lokale indsats af enkelte skoleledere, der her giver pote. Dvs. der er potentiale mange steder. Som vi har sagt så tit, så mener vi, at oplysning indadtil er et vigtigt fokuspunkt.

I kan se, at Husby fortsat er vakant. Amtsstyrelsen foreslår en fusion med et nabolokale, men i Husby er man ikke interesseret i det. Så nu venter vi spændt på, hvad der vil ske til kommende generalforsamling.

Georg Buhl henviser til dengang, man nedlagde Gulde Skole og børnene flyttede til Kappel. Hvem skal i sådanne tilfælde sikre kontakten, Skolen eller SSF? Fra 50 elever i både Gulde og Kappel, er der i dag kun 50 elever tilbage på Kappel Skole og i hele området omkring Gulde Skole er der intet mindretal mere. På en eller anden måde må man sikre, at sådan noget ikke sker igen.

Lars Petersen, Sydtønder amt:

Til næste år vil vi nok opleve to fusioner: I Nykirke og Avenstoft har vi haft en kedelig udvikling i børnetallet samtidig med en positiv udvikling i Sønderløgum. Med det nye samlingssted i Vimmersbøl håber vi her at kunne skaffe plads også til distriktet, og distrikterne Nykirke og Sønderløgum er indstillede på at fusionere. Det vil føre til et distrikt med ca. 200 medlemmer.

Tinningsted har i de sidste år haft ca. 30 medlemmer, og de vil nu gerne fusionere med Læk. Læk er positivt indstillet.

Det vil være fremtiden, vi skal styrke sammenholdet og sørge for flere folk i de enkelte enheder for at kunne få et bedre arbejde.

En skole er ikke altid vigtig for et aktivt mindretal. Agtrup Skole blev lukket for 30-35 år siden, og Agtrup er den dag i dag et distrikt med vækst og blomstring. Men det er selvfølgelig altid vigtigt med aktive personer.

Jon Hardon Hansen: Centralisering er ikke altid en god idé. I Kappel-Gulde var det det ikke, man kan kun håbe på, at det er det i Vimmersbøl. Ønsker man i Nykirke, at SSF skal indgå en brugerftale med Skoleforeningen for at holde liv i foreningslivet i området? Hertil svarer Lars Petersen, at Skoleforeningen jo har tilbudt, at vi kan overtage skolen som forsamlingshus, så man har et mødested også i dét hjørne. Det drejer sig ikke kun om SSF, de vil nok mødes i Vimmersbøl, men både spejderne og ungdomsforeningen vil have brug for et hjemsted. Det

drejer sig godt nok om SdU-foreninger, men det er vigtigt at tænke i de baner, at man overtager skolen som forsamlingshus, om det nu skal være SSF eller SdU.

Peter Hansen, Husum amt:

Nogle af de aktiviteter, jeg stillede i udsigt er ikke blevet til noget. Sætter man skibe i søen, kan de kæntre, gør man ikke, er man sikker på ikke at komme under sejl.

Det gælder for eksempel den udflugt til brandvæsnet i Tønder, distriktet i Bredsted ville arrangere sammen med børnehaven. Men vi har alligevel nået noget med det, der var formålet med den, nemlig en pæn tilgang af nye forældre derfra, således at distriktet i år har haft en nettofremskridt på femten medlemmer. Også i Frederiksstad har man fremskridt og også hvervet blandt børnehaveforældre. Det er dog ikke børnehavernes personale, der hverver. Det er forældre, der hverver forældre, og dermed er forældreambassadører, uden hverken at vide, at et sådant udtryk var blevet opfundet, eller at det i dag er præciseret, at det skal omsættes.

Jon Hardon Hansen spørger ind til samarbejdet mellem SSF og skolen i Husum. Troede, at samarbejdet var blevet bedre med den nye skoleleder. Hertil svarer Peter Hansen, at der fra skolens side ikke er direkte uvilje men heller ikke udpræget vilje til et godt samarbejde.

Kerstin Pauls, Ejdersted amt:

Det kommer altid anderledes end man tænker. Skipperhusets døre skulle åbnes igen i maj 2017. Det blev jo desværre ikke til noget og derfor var der en del nye udfordringer. Alle lejrskoler måtte droppes og nogle kunne sove hos os og spise i præstegården. Så der var meget kørsel og organisatoriske ting der skulle laves. Alle arrangementer skulle flyttes til Uffe-Skolen, og jeg er meget glad over, at vi har sådan et godt samarbejde med skolen. Tak til den tålmodige skoleleder og personalet! Jeg håber det bliver bedre i 2018.

Vi har p.t. 487 medlemmer. Der er ikke sket de store forandringer. Også hvis vi er det mindste amt, betyder det ikke, at det er mindre arbejde. Der er mange andre udfordringer her på yderkanten. Lange veje til arrangementerne, mindre økonomi og en større indsats for at holde fast i folk og samle dem. Vi prøver at trække den yngre generation med ind i arbejdet, men de har jo alle så travlt. Da vi ikke er så mange på Ejdersted, er der jo mange af os, som har flere kasketter på – dog gør vi det jo også fordi mindretallet er vores hjertesag.

Amtsstyrelsen og distriktsbestyrelserne arbejdede med følgende punkter:

- Foreningsudvikling – sammen med Husum og Sydtønder amt
- Fornylse skal der til
- Og hvordan får vi de unge med?

Årsmødets motto lykkedes. Vi gjorde friluftsmødet mere børnevenligt, og det trak flere familier.

2 udflugter måtte vi desværre droppe i år p.g.a. for få deltagere, dog kunne vi fylde en bus til en juletur til Augustenborg.

Vi prøvede også noget nyt med Vestkystkultur. Vi flyttede spillestedet fra Uffe-Skolen til en Irish Pub i Tating. Også det blev en succes. Over 50 deltagere lyttede til Helene Nissen i en rigtig dejlig atmosfære. Så hvorfor sidde med 10 deltagere i en ikke så hyggelig sal, hvis det fungerer bedre på den måde? Det er jo stadigvæk det samme kulturtilbud, vi har bare skiftet vores location.

Foreningsarbejdet er ikke altid nemt, ikke alle kan stilles tilfredse – dog prøver jeg sammen med bestyrelserne at finde noget til enhver. Vi arbejder videre med disse emner.

Tønning, vores største distrikt fungerer bedst. Follervig og St. Peter er stadigvæk for sig selv, men nogle af dem er begyndt på, at komme til de andres arrangementer. Vi må se hvad der kommer ud af det.

Man kan sende så meget papir ud eller lægge ting på sociale medier som man vil – det nytter ikke særlig meget. Det allervigtigste er synligheden og den personlige snak - ellers får vi ikke folk med. Og de "nye forældre" skal ha' informationerne omkring SSF igen og igen. Så jeg deltager i både indskolingen og forældreaftener – måske bliver de snart træet af at høre på mig og underskriver optagelsesblanketten.

Også hvis samarbejdet med skolen fungerer fint, savner jeg dog mere indsats fra lærerne. Dem, der kommer udefra, har fri kl. 13 og så farvel. Ikke noget foreningsarbejde her på stedet, og det er jo dem, der har den bedste kontakt til forældrene. Så det hele er ikke altid "rosarot", men det er jo emner, man i fællesskab kan arbejde videre med, og det gør vi!

Og så glæder vi os til, at vi forhåbentlig – endelig kan åbne Skipperhusets døre til næste år – der er mange lejrskole-bookninger – så jeg håber det bedste.

Lars Thomsen, Gottorp amt:

Under punkt 2. foreningsudvikling, vil jeg ikke længere gå ind i detaljerne omkring udviklingen i amtets distrikter. Alt er blevet sagt, henholdsvis nævnt i beretningen, amtets distrikter er opmærksomme på, at udvikling i og omkring distrikterne er en nødvendighed for at fremtidssikre foreningsarbejdet i de lokale områder. Og langt de fleste distrikter har taget imod udfordringen, for dernæst at forny og manifestere alternative måder på at drive forenings- og bestyrelsesarbejde på, udgående fra deres lokale, individuelle forhold og behov.

Derimod vil jeg gerne hentyde til punkt 2., afsnit 5, Slesvighus. Og selv om der måske er nogen der ruller med øjnene nu, så nytter det jo ikke noget.

Under punkt 2, afsnit 5, nævnte jeg blandt andet, at efterspørgslen om lån af lokaler på Slesvighus, siden renoveringsfase 2. i 2012, har en udpræget, stigende tendens. Dette vil jeg her gerne påpege, især på grund af at det falder lige til højre ben i henhold til bestyrelsens planer omkring foreningsudviklingen i Gottorp amt. Bestyrelsen har netop valgt at udvikle en fremtidsrettet handlingsplan omkring udvikling og fremme af dansk sprog og kultur for Slesvig og

for Gottorp amt, netop udgående fra det reelle og aktuelle behov for mødelokaler og faciliteter til kulturelt brug.

Her har bestyrelsen i samarbejde med sekretariatet set på tallene for mødeaktivitet og besøgende på Slesvighus for dernæst at kunne konstatere, at der er et reelt behov for flere mødefaciliteter. Tallene kan læses i beretningen.

Jeg vil nu ikke gå nærmere ind på amtets handlingsplan, da denne stadigvæk er i udvikling. Dog kan jeg røbe, at man stiler hen imod at udvikle en handlingsplan for den nærmeste fremtid, og samtidig vil arbejde på et fortløbende koncept, der vil rette sig hen imod foreningsudviklingen i henhold til de næste 5 til 10 år. Her taler vi selvfølgelig om en løbende proces, der vil have sit fundament i resultaterne fra den umiddelbare, kortsigtede udviklingsstrategi.

Så for at koge det ned på et par enkelte udsagn:

- Behovet for møde- og aktivitetslokaler på Slesvighus er steget tydeligt.
- Slesvighus nuværende kapaciteter kan ikke servicere det aktuelle antal af arrangementer, henholdsvis forespørgsler der indsendes. Ligeledes kan huset ikke byde på de nødvendige rammer som en behovsorienteret udviklingsstrategi, til gavn for foreningen, kræver.

Afsluttende vil jeg gerne påpege, at lejekontrakten imellem det Slesvig-Holstenske Landsteater, byen Slesvig og SSF udløber i sommeren 2019. Så sent som onsdag den 15. november 2017 kunne man i Schleswiger Nachrichten læse, at byggeriet af det planlagte spillested for Landsteatret, på Friheden i Slesvig, nok først vil blive færdig tidligst i 2021. I hvor vidt de lokale aktører vil henvende sig til SSF om en forlængelse af den bestående lejeaftale, ved vi ikke noget om endnu. Dog synes jeg, at SSF generelt burde begynde med at udvikle en model for fremtidens markedsføring af Slesvighus' større lokaler, især for tiden efter Landsteatrets fraflytning, og her igen, især i henhold til rekvirering af fremtidige indtægter igennem udlejning af lokaler til flertalsbefolkningen. Også her kan jeg henvise til min beretning, punkt 2., afsnit 5.

Så er det sagt, det var ordene. Tak

Jon Hardon Hansen: Til lykke med medlemsfremgangen på 85. Savner ved de andre beretninger venskabsforbindelserne. Beder om, at man fremover husker at nævne disse ved beskrivelsen af de enkelte distrikter.

Dorthe Weis Salchow, Rendsborg/Egernførde amt:

"Fornyelse skal der til" er nok det motto, vi har hørt mest til og kommer til at høre mest til fremover. Folk nævner det hele tiden, det er for mange blevet et værktøj. Rent faktisk har vi konstant fornyelse, distrikterne gør sig tanker og prøver at finde frem til nye ting, der kan interessere medlemmerne. Der er hvert år mange nye tiltag i distrikterne, selv om der selvfølgelig er mange gengangere. Foreningsudviklingen foregår også lokalt, der er ingen grænser for distrikternes idéer til nye tiltag.

Der er også kommet gode tilbagemeldinger m.h.t. venskabsforbindelser. Holtenå har fået en god forbindelse til Sønderborg, og Egernførde forbinder deres 4-dages tur med besøg hos de forskellige lokale Grænseforeninger. I både Egernførde og Bydelsdorf har vi en del besøg af Grænseforeninger, bl.a. har Egernførde haft et besøg i egen regi, andre besøg tager sekretariatet sig af, sørger for guide etc.

I den seneste tid har vi fået så meget skoleteater i amtet, og det kan være svært for sekretariatet at gabe over. Vi har utroligt gode oplevelser med disse hele enestående teaterforestillinger, og vi er meget glade for dem. I dag havde vi en fantastisk forestilling om krig for 8.-10. klasse på Jes Kruse-Skolen. Der var fuldstændig ro i salen, alle var begejstrede, og en lærer takkede for, at de måtte få lov at se forestillingen. I Ejderhuset og Medborgerhuset har vi haft 12 forestillinger for børnehaverne, alle vuggestue- og børnehavebørn i amtet så dem. Børnene tager meget med fra forestillingerne: det danske sprog, nye oplevelser, latter, de bliver berørte.

Kay von Eitzen supplerer, at også forestillingerne i Flensborg er fantastiske. Desværre tager ikke alle skoler mod tilbuddet. Tak til kulturafdelingen og udvalget for disse tiltag.

9. Godkendelse af revideret forretningsorden for hovedstyrelsen

Mødelederen henviser til det udsendte bilag. Den nuværende forretningsorden blev vedtaget for 14 år siden, så der er en del ændringer, dog drejer dig sig mest om tilpasninger til vedtægterne, så de to regelsæt svarer til hinanden.

Den vigtigste ændring er en tilføjelse til punkt 6. Offentlighed: "Medlemmer af foreningen, der deltager i mødet, har taleret men ikke stemmeret".

Preben K. Mogensen anker over, at dagsordenen for hovedstyrelsesmøderne stadig indeholder punktet "Spørgetid", når nu alle medlemmer har taleret ved møderne. Hertil svarer Jens A. Christiansen, at grunden til, at man fastholder punktet er, at medlemmer her har mulighed for at stille spørgsmål om alt, også om emner, der ikke står på dagsordenen. Punktet står også i vedtægterne.

Hovedstyrelsen bemyndiger forretningsudvalget til at foretage redaktionelle ændringer i det foreliggende forslag.

- **Vedtægtsændringerne vedtages enstemmigt.**

10. Valg af SSFs repræsentanter til Samrådet

SSFs nuværende repræsentanter i Samrådet, formand Jon Hardon Hansen og 1. næstformand Gitte Hougaard-Werner genvælges for en toårig periode.

11. Eventuelt

Der er intet under punktet.

15.12.2017
JAC/jh